

LA CONTRAPORTADA DE VALENTÍ PUIG

Mala peça al teler

“És clar que si Alemanya arriba a entendre que –com li diu Kohl– no pot viure per sobre de les seves possibilitats, molta més urgència tenen a Espanya la pedagogia i el valor polític necessaris per explicar que el país no és ric i gasta massa.”

La coincidència d'un enteniment PP-CiU amb el desenteniment entre Helmut Kohl i els sindicats alemanys té un punt d'estranya ironia, com l'advertència d'un nou obstacle ben esquerp quan encara portem suada la samarreta olímpica del pentatló. La idea d'uns nous pactes de la Moncloa va ser un lema de la campanya electoral d'Aznar i el model –segurament també suggerent per a Jordi Pujol– era el consens germànic entre govern, empreses i sindicats. Dijous passat, la Borsa de Madrid superava un nou màxim històric i, entre d'altres factors, els analistes ho relacionaven amb l'anunci dels acords per la investidura de José M. Aznar, però la intriga de veritat començarà amb la fotografia del nou govern als esglaons de la Moncloa.

Per curar-se en salut com feien els socialistes parlant de “l'herència rebuda”, el PP també escampa la sospita d'un dèficit real molt més voluminós que les xifres fins ara fetes públiques, però en d'altres aspectes no és fantasia que –en termes d'indicadors econòmics– les dues setmanes de govern en funcions han tingut una certa semblança amb la confiança i efectivitat que sol conjurar a Itàlia un interregne entre dos governs inestables. De tota manera, no és igual anar apedaçant les situacions que reduir la despesa pública en sis bilions de pessetes, com proposa Helmut Kohl, amb retalls de prestacions socials, reformes fiscals, augment de la flexibilitat laboral i desregulació per les empreses. És una passa imprescindible per a recomençar el creixement i reduir l'atur. Ara, a distància del consens germànic habitual sobre la reforma de l'estat-providència, Kohl ha decidit que és l'hora de l'austeritat, com li convindria decidir al govern d'Aznar, encara que els sindicalistes espanyols –de molt dubtosa capacitat representativa–

diguin que ja ve el “capitalisme salvatge”. En realitat, només seria una mesura de racionalitat per evitar una bancarrota a última hora. És un dels avantatges –siguin pocs o molts– de la convergència de Maastricht, ja que no ens hem sabut convèncer que la Constitució i els estatuts d'autonomia haurien d'imposar restriccions a la despesa i l'endeutament públic. Tampoc és descartable que el govern alemany i els sindicats arribin a acords després d'escenificar un torcebraç aparatós. Pel que fa a l'oposició socialdemòcrata, no podia ser més inoportú el liderat tan peculiar d'Oskar Lafontaine.

És clar que si Alemanya arriba a entendre que –com li diu Kohl– no pot viure per sobre de les seves possibilitats, molta més urgència tenen a Espanya la pedagogia i el valor polític necessaris per explicar que el país no és ric i gasta massa. Trencat el consens a Alemanya, aquí el pacte de Toledo no és cap garantia de concòrdia tripartida entre sindicats, empresaris i govern. Aleshores no serien un precedent insignificant els mètodes oficiosos que algunes empreses d'Alemanya pacten “intramuros” per reduir els costos laborals.

Quan Kohl és a punt de superar els anys al poder de Konrad Adenauer, el comentarista Jochen Thies diu que els catorze anys de l'actual canceller al poder ja són un problema per a Alemanya: “La seva dominació de l'escena política no és bona per la democràcia”. La suggerència és que Kohl doni pas a una altra personalitat democratacristiana. És possible que el cicle de Kohl s'esgoti però també convé recordar que ningú donava dues pessetes per ell quan arribà a liderar el seu partit. Tal vegada fins i tot tindrà temps per demostrar a la resta d'Europa quina és la millor manera de reconduir l'estat del benestar.